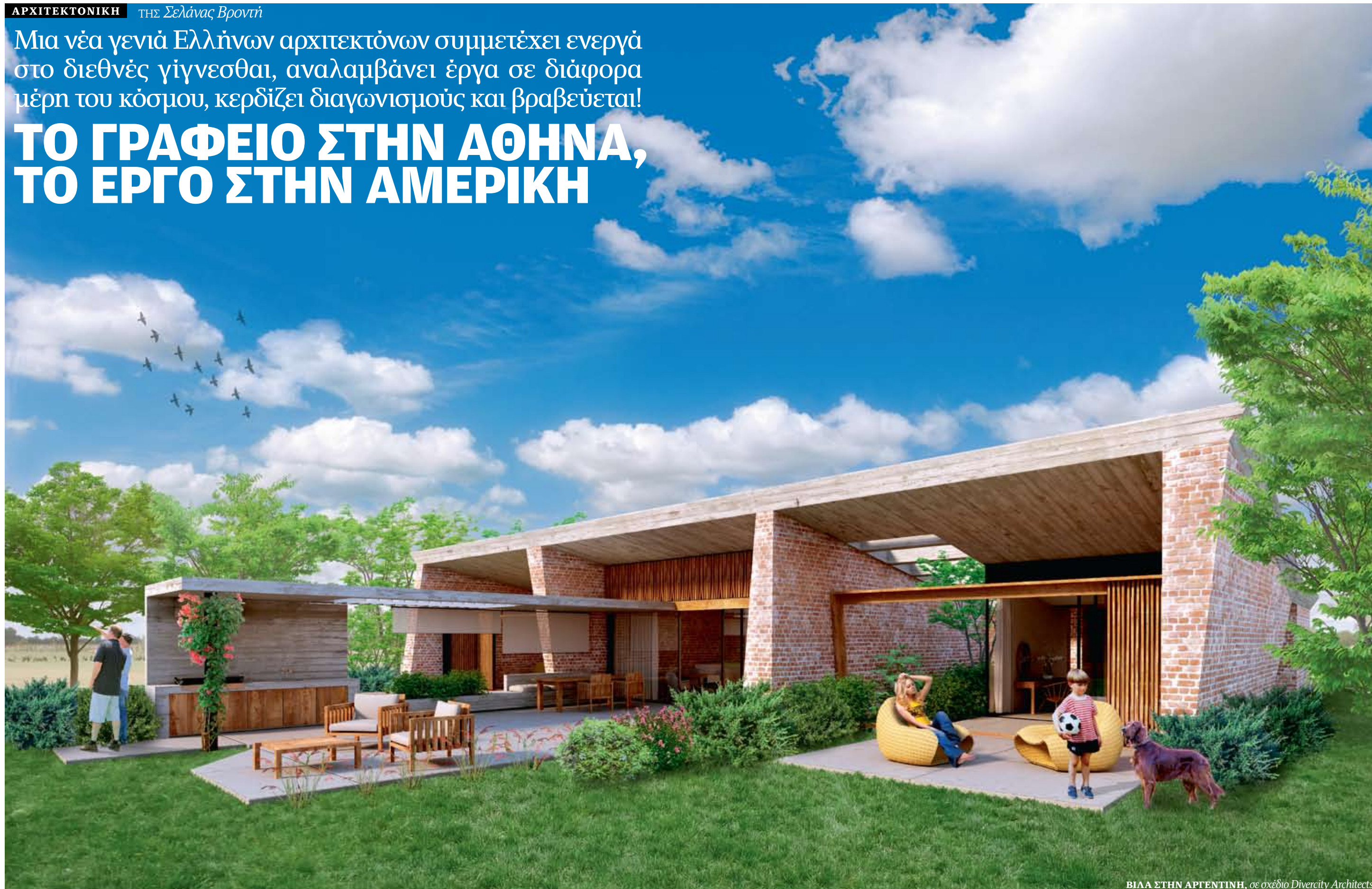

Μια νέα γενιά Ελλήνων αρχιτεκτόνων συμμετέχει ενεργά στο διεθνές γίγνεσθαι, αναλαμβάνει έργα σε διάφορα μέρη του κόσμου, κερδίζει διαγωνισμούς και βραβεύεται!

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΒΙΛΑ ΣΤΗΝ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ, σε σχέδιο Divercity Architects.

1 **ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΛΕΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ** κατοικιών «One Athens» στους πρόποδες του Λυκαβηττού. Πρόκειται για τη μετασκευή του παλαιού γραφείου/σχολής του σπουδαίου αρχιτέκτονα και πολεοδόμου Κωνσταντίνου Δοξιάδη (2014). **(1)**

Οι Divercity Architects ιδρύθηκαν το 2004 στην Αθήνα. Τέσσερα χρόνια αργότερα, άνοιξαν γραφείο στο Λονδίνο. Από αριστερά, Δημήτρης Τραβασάρος, Χριστίνα Αχτύπη, Νικόλας Τραβασάρος. **(2)**

«Από νωρίς είδαμε την αρχιτεκτονική σαν μια διεθνή συζήτηση.»

N. ΤΡΑΒΑΣΑΡΟΣ

T

Τα τελευταία χρόνια συμβαίνει το εξής παράδοξο: ενώ οι οικοδομικές δραστηριότητες βρίσκονται σε πτώση, μικρά ελληνικά αρχιτεκτονικά γραφεία υλοποιούν αξιόλογα αρχιτεκτονικά έργα στο εξωτερικό, κερδίζουν διαγωνισμούς και τιμώνται με σημαντικά βραβεία. Υπάρχει μια νέα, φιλόδοξη γενιά Ελλήνων αρχιτεκτόνων που, παρά την οικονομική δυσχέρεια, έχουν διάθεση να δημιουργήσουν ένα «αρχιτεκτονικό γεγονός». Ενώ μέχρι πρόσφατα πάλευαν για κάποιες αναθέσεις στο εσωτερικό της χώρας, τώρα συμμετέχουν ενεργά στο διεθνές γίγνεσθαι με προτάσεις που διακρίνονται από τόλμη και πρωτοτυπία. Πώς εξηγείται; «Από νωρίς είδαμε την αρχιτεκτονική σαν μια διεθνή συζήτηση», δηλώνει ο Νικόλας Τραβασάρος, ένας από τους ιδρυτές της βραβευμένης εταιρείας Divercity Architects. «Η κρίση μάς σόκαρε. Αναγκαστήκαμε να ανεβάσουμε τον πήχη ψηλά και να ψάξουμε αλλού για δουλειές», τονίζει.

Οι Divercity έχουν γραφεία στην Αθήνα και στο Λονδίνο. Σήμερα κτίζουν σε Ευρώπη, Βόρεια Αφρική και Νότια Αμερική, και τα τελευταία τους πρότζεκτ είναι μια βίλα στην Αργεντινή και ένα ξενοδοχείο στις Αλπεis. «Αυτό σημαίνει ότι όλοι στο γραφείο βρισκόμαστε σε διαρκή κινητικότητα. Η διευκόλυνση της επικοινωνίας και η ευκολία στα ταξίδια δίνουν τη δυνατότητα σε μικρά σχήματα σαν κι εμάς να μπορούν να προβαίνουν σε δραστηριότητες σε μέρη που ήταν κάποτε δυσπρόσιτα», συμπληρώνει ο 40χρονος αρχιτέκτονας.

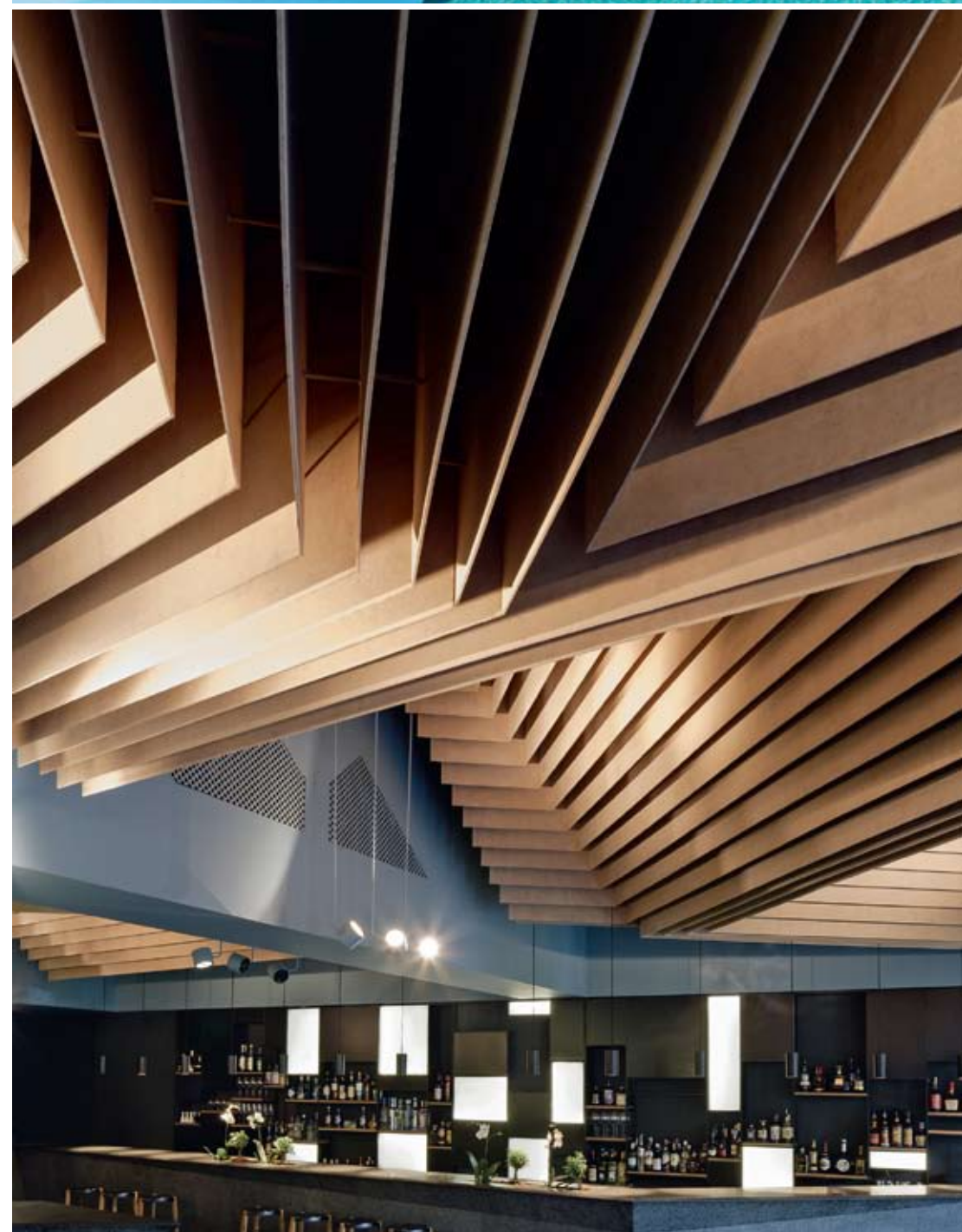
«Αυτή η γενιά Ελλήνων αρχιτεκτόνων έχει σπουδάσει και εργαστεί στο εξωτερικό. Κυριευμένοι ωστόσο από εθνική περηφάνια, έχουν επιλέξει να ανοίξουν τα κεντρικά τους γραφεία στην Αθήνα», γράφει το Monocle σε σχετικό άρθρο. «Τα περισσότερα άτομα της δικής μας γενιάς, 30-45 ετών, έχουν σπουδάσει σε ξένα πανεπιστήμια. Αυτό μας κάνει να σκεφτόμαστε με διαφορετικό τρόπο αλλά και να προσεγγίζουμε το διεθνές κοινό με περισσότερη ευκολία. Πιστεύω ότι η προηγούμενη γενιά, λόγω περιστάσεων και συνθηκών, ήταν πιο κλεισμένη στον εαυτό της», λέει ο Αλέξανδρος Βαϊτσος από την Deca Architecture, ένα ακόμη βραβευμένο γραφείο της Αθήνας.

Συνεργάτης του Αλ. Βαϊτσου είναι ο Μεξικανός Κάρλος Λοπερένα - οι δυο τους είχαν σπουδάσει μαζί στο Μπέρκλεϊ, στην Καλιφόρνια. Το πρώτο τους έργο («Ο κρατήρας», μια εξοχική κατοικία στην Αντίπαρο) βραβεύτηκε στο Λονδίνο με το σημαντικό Emerging Architecture Award. Ακολούθησε το Piranessi, το βραβείο αρχιτεκτονικής με την πιο μακρόχρονη ιστορία, ενώ πρόπερσι τιμήθηκαν στη Νέα Υόρκη με το Architizer + Award, νέο θεσμό που φιλοδοξεί να γίνει το μεγαλύτερο βραβείο αρχιτεκτονικής στον κόσμο. Προ τριών ετών το βραβευμένο τους έργο «Αλώνι» (μια υπόσκαφη κατοικία στην Αντίπαρο) περιλήφθηκε στο λεύκωμα «100 contemporary houses» των εκδόσεων Taschen. «Αν κάνεις λίγες αλλά σωστές κινήσεις, μπορείς να προκαλέσεις το παγκόσμιο ενδιαφέρον. Η συμμετοχή μας σε διαγωνισμούς δεν γίνεται μόνο για την αναγνώριση. Ετσι, σου προσφέρονται περισσότερα καλλιτεχνικά εναύσματα», σχολιάζει ο Αλ. Βαϊτσος.

Μεσογειακή αντίληψη στα κτίρια

Αυτές οι ομάδες ταλαντούχων αρχιτεκτόνων έχουν σήμερα τόσο πολλή δουλειά, που αδυνατούν ακόμη και να μιλήσουν στο τηλέφωνο με δημοσιογράφο. Επί εβδομάδες προσπαθούσα να επικοινωνήσω με τον Δημήτρη και τον Κωνσταντίνο Καραμπατάκη. Εβγαίναν από τη μία συνάντηση πελατών και έμπαιναν στην άλλη. Και τα δύο αδέρφια σπούδασαν στη γνωστή λονδρέζικη αρχιτεκτονική σχολή UCL Bartlett (με δύο χρόνια διαφορά). Αφού εργάστηκαν για ένα χρόνο κοντά στον διακεκριμένο Βρετανό αρχιτέκτονα Will Alsop, επέστρεψαν στην πατρίδα, όπου άνοιξαν το δικό τους αρχιτεκτονικό γραφείο, το K-Studio. Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στο εξωτερικό. «Έχοντας σπουδάσει και εργαστεί στο Λονδίνο, η επιστροφή στη λονδρέζικη αγορά προέκυψε φυσικά. Μας αρέσει πολύ να εμπνεόμαστε από ένα ξένο περιβάλλον στο οποίο καλούμαστε να δουλέψουμε», λένε. Σήμερα στο γραφείο τους εργάζονται 20 άτομα.

Το K-Studio σχεδιάζει κυρίως κατοικίες, καταστήματα, χώρους εστίασης αλλά και ξενοδοχεία, ενώ παράλληλα ασχολείται και με το σχεδιασμό επίπλων και αντικειμένων. «Η αρχιτεκτονική γλώσσα και

«PLANE HOUSE», κατοικία στη Σκιάθο (2011). **(1)** «Οσοζοα», ένα γιαπωνέζικο μπαρ-εστιατόριο στα βόρεια προάστια της Αθήνας (2012). **(2)** Τα αδέρφια Δημήτρης και Κωνσταντίνος Καραμπατάκης. «Ο πατέρας μας είναι αρχιτέκτονας. Φαίνεται πως μας έκανε από μικρή ηλικία... πλύση εγκεφάλου», αστειεύονται. «Μας αρέσει να αφηγούμαστε ιστορίες. Κάθε πρότζεκτ πρέπει να σχεδιάζεται ως μια ολοκληρωμένη αρχιτεκτονική εμπειρία». **(3)**

1
2 **3**

1	3
2	

«**VORONOI'S CORRALS**», κατοικία στη Μίλο (2012). (1) Ο Αλέξανδρος Βαΐτσος και ο Κάρλος Λοπερένα της Deca Architecture γνωρίστηκαν στην Καλιφόρνια, όπου σπούδασαν Αρχιτεκτονική. (2) «Αλώνι», βραβευμένη υπόσκαφη κατοικία στην Αντίπαρο, εμπνευσμένη από τις παραδοσιακές τεχνικές της ξερολιθιάς (2008). (3)

η παλέτα υλικών μας δεν είναι πάντα ίδιες. Το αισθητικό αποτέλεσμα δεν είναι προαποφασισμένο, είναι κάτι το οποίο προκύπτει από την προσπάθειά μας να δώσουμε λύσεις σε τεχνικά προβλήματα», λένε οι αφοί Καραμπατάκη. Πώς είναι να δουλεύει κανείς στο εξωτερικό; «Όταν βγαίνεις στην παγκόσμια αγορά, οφείλεις να είσαι έτοιμος. Σε πόλεις όπως το Λονδίνο πρέπει να βρίσκεσαι σε ετοιμότητα. Να αρπάζεις τις ευκαιρίες και να δουλεύεις σκληρά και με ταχύτητα».

«Υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός στο Λονδίνο, αλλά αυτό μας τραβάει προς τα πάνω. Είναι γοητευτικό να κινείσαι σε ένα περιβάλλον τόσο ενδιαφέρον αρχιτεκτονικά, όπου βρίσκονται ορισμένες από τις πιο σοβαρές αρχιτεκτονικές σχολές στον κόσμο, όπως η AA ή το Royal College of Art. Οι εκθέσεις των τελειοφοίτων κάθε φορά είναι ένα γεγονός», προσθέτει στη συζήτηση ο Νικόλας Τραβασάρος. Ο ίδιος διδάξε 6 χρόνια στο UCL Bartlett. Γνωρίζουν εκεί ότι είστε Έλληνες; τον ρωτάω. «Το Λονδίνο είναι διεθνής πόλη. Η εθνική ταυτότητα του καθενός δεν παίζει ιδιαίτερο ρόλο. Ανήκουμε σε μια γενιά που λεγόμαστε Ευρωπαίοι ή, ακόμη πιο διευρυμένα, πολίτες του κόσμου. Δεν νομίζω

Το γραφείο Deca Architecture έχει αναλάβει, μεταξύ άλλων, το σχεδιασμό μιας κατοικίας στη Σικελία και ενός κέντρου ευεξίας στις Άλπεις.

ότι πουλάμε την ελληνικότητα με τη σημαία. Καθώς όμως έχουμε μεγαλώσει σε μια χώρα που σημαίνει αυτό το φως και αυτό το τοπίο, έχουμε διαφορετική αντίληψη του χώρου, που ενδεχομένως να μας κάνει διαφορετικούς σ' αυτή την τεράστια αγορά που λέγεται Λονδίνο. Σε σύγκριση με τους Βορειοευρωπαίους που κατασκευάζουν κτίρια πιο συμπαγή, πιο κουτιά, εμείς στη Μεσόγειο προσεγγίζουμε διαφορετικά το μέσα και το έξω ή τη σχέση του κτιρίου με το περιβάλλον», απαντά.

Ωστόσο η ελληνικότητα καθρεφτίζεται στη δουλειά των περισσότερων αυτών αρχιτεκτόνων, οι οποίοι δανείζονται στοι-

χεία από την Ελλάδα και τα ενσωματώνουν στο σχέδιό τους με σύγχρονο τρόπο. «Κάνουμε συνεχώς έρευνα για το ελληνικό τοπίο και τις ελληνικές πόλεις. Αυτά που μαθαίνουμε έχουν άμεση επίδραση στην αρχιτεκτονική μας», λέει ο Αλέξανδρος Βαΐτσος. «Για παράδειγμα, σ' ένα σπίτι στην Αντίπαρο επαναπροσδιορίζουμε την τυπολογία της ξερολιθιάς. Στη Μίλο, στο έργο μας Voronoi's Corrals, χρησιμοποιούμε την έννοια των μαντρών για να προσδιορίσουμε με σαφήνεια τα όρια της κατοικίας, αφήνοντας παρθένο το υπόλοιπο τοπίο. Τώρα σχεδιάζουμε ένα σπίτι στη Σικελία σε ένα κτήμα 200 στρεμμάτων. Οι ξενώνες του είναι εμπνευσμένοι από τα "λεμονόσπιτα", στρογγυλές κατασκευές που προστατεύουν εσπεριδοειδή, τα οποία απαντώνται στη Φολέγανδρο αλλά και στη νότια Ιταλία».

Ο ρόλος του Διαδικτύου

Η διεθνής αναγνώριση και προβολή βοήθησε τους Deca Architects να δεχτούν προτάσεις για ενδιαφέροντα έργα και σε άλλα μέρη του κόσμου. Εκτός από τη σικελιανή οικία, ετοιμάζουν και ένα κέντρο ευεξίας στις Άλπεις και μια κατοικία σε ένα παλιό ξωκλήσι στην Κορνούαλη της

Ουαλίας. «Μας προσεγγίζουν από διάφορα μέρη: Κίνα, Νέα Ζηλανδία, Γερμανία... Βλέπουν έργα μας στο Ιντερνετ ή από δημοσιεύσεις, τους προκαλούν το ενδιαφέρον και στη συνέχεια επικοινωνούν μαζί μας μέσω email». Οπότε είναι πια εφικτό κάποιος που βρίσκεται στην περιφέρεια να κάνει διεθνή καριέρα. «Υπάρχει γενικότερη κουλτούρα αποκέντρωσης, από το κρασί μέχρι την αρχιτεκτονική. Το τοπικό έχει αποκτήσει ενδιαφέρον. Οι άνθρωποι πλέον ψάχνουν περισσότερο και παίρνουν αποφάσεις που δεν είναι τυποποιημένες».

Παρά το αρνητικό κλίμα, ο Νικόλας Τραβασάρος από τους Divercity Architects δείχνει αισιόδοξος για το μέλλον της Ελλάδας. «Παρουσιάζονται ευκαιρίες. Τα τελευταία χρόνια γίνονται επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού. Αυτό μας δίνει την ευκαιρία να είμαστε δεσμευμένοι με μεγάλα και σημαντικά έργα. Αυτήν τη στιγμή σχεδιάζουμε -σε συνεργασία με το αρχιτεκτονικό γραφείο mplusm- ένα μεγάλο ξενοδοχειακό συγκρότημα στη Μεσσηνία και ένα στη Σαντορίνη». Σε τι σας έκανε καλύτερο η διεθνής εμπειρία σας; τον ρωτάω. «Δεν ξέρω αν μας έκανε καλύτερους σε κάτι. Είμαστε όμως πολύ χαρούμενοι που έχουμε τη δυνατότητα να συμμετέχουμε σ' αυτήν τη διεθνή συζήτηση της αρχιτεκτονικής. Ξαφνικά ανακαλύπτουμε ότι έχουμε μια θέση στο τραπέζι και μας ακούν».

ΠΑΙΡΝΕΙΣ ΕΘΝΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙΣ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΟΥ ΚΑΙ ΦΕΥΓΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Αγοράζοντας τη νέα έκδοση του Εθνικού Λαχείου, συμπληρώνεις τα στοιχεία σου μέχρι 30 Ιουνίου και μπαίνεις στην κλήρωση για ένα από τα μεγάλα ταξίδια σε όλη την Ελλάδα.

Τώρα μπορείς να δηλώσεις συμμετοχή στη Γραμμή Επικοινωνίας του Εθνικού Λαχείου καλώντας στο **800 800 5000** (γραμμή χωρίς χρέωση) ή μπαίνοντας στην επίσημη ιστοσελίδα **www.laheia.gr** και μπορεί να είσαι εσύ ένας από τους τυχερούς ταξιδιώτες.

ΚΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΜΕΧΡΙ 20.000.000€
ΠΡΩΤΟΣ ΛΑΧΝΟΣ: 2.500.000€ Α' ΚΛΗΡΩΣΗ: 27 ΜΑΪΟΥ 2015

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ: ΕΕΕΠ
Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΩΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ
ΜΟΝΟ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 18 ΕΤΩΝ.
ΓΡΑΜΜΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ: 1114

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε.
Με έσοδα του Ομίλου